ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๐๗๖

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดปัตตานี ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือการรณรงค์ให้วัคซีนโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง พ.ศ.๒๕๕๗

เรียน ท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำสำหรับประชาชน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดปัตตานี โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี แจ้งว่า กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาข้อมูลสถานการณ์และความเสี่ยงต่อการรับเชื้อโปลิโอที่อาจนำเข้ามาจากภายนอกประเทศ จึงจำเป็นต้องดำเนินการรณรงค์ให้วัคซีนโปลิโอใน พ.ศ.๒๕๕๗ ต่อไป เพื่อป้องกันการระบาดที่อาจเกิดขึ้น สำหรับประเทศไทย ยังมีเด็กด้อยโอกาสในกลุ่มแรงงานเคลื่อนย้ายอพยพ ทั้งที่เป็นเด็กไทยและเด็กต่างด้าว ที่เข้าถึงการบริการวัคซีนในระบบปกติได้ยาก อาจจะยังไม่เคยได้รับวัคซีนหรือยังได้รับไม่ครบถ้วนตามกำหนด อีกทั้งยังมีบางพื้นที่ที่พบเด็กป่วยด้วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ซึ่งนับเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่เสี่ยงต่อการได้รับเชื้อที่อาจแพร่ระบาดเข้ามาได้ โดยกำหนดวันรณรงค์ให้วัคซีนโปลิโอในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี และเด็กต่างด้าวอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ทุกคน ดังนี้ จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส **ครั้งที่ ๑ ในวันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๒ ในวันพุธที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗**

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี จึงขอความร่วมมือจากท่านในการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ ให้มารับวัคซีนโปลิโอในวันรณรงค์ฯ โดยพร้อมเพรียงกัน และขอให้ท่านให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการปฏิบัติงานดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอ ขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรณพ คณานุรักษ์)
หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น รักษาราชการแทน
ท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙ ต่อ ๑๑๒
โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

โรคโปลิโอ และการป้องกันโรค

คำแนะนำ
สำหรับประชาชน

❖ **ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการกวาดล้างโรคโปลิโอแล้ว**

โดยพบผู้ป่วยรายสุดท้าย เมื่อ เมษายน ๒๕๔๐ จากการทุ่มเทในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และความร่วมมือของประชาชนในการพาบุตรหลานมารับการสร้างภูมิคุ้มกันโรค แต่อย่างไรก็ตามประเทศอาจเกิดการระบาดของโรคได้อีก ซึ่งถ้าเกิดการระบาดประเทศไทยจะต้องใช้งบประมาณและบุคลากรจำนวนมากในการกวาดล้างโรคโปลิโอ

❖ **โรคโปลิโอยังมีระบาดอยู่ และมีการแพร่ระบาดเข้าไปอีกในหลายประเทศ**

ปีนี้ทั่วโลก พบผู้ป่วยจำนวน ๓๓๔ ราย โดยพบในประเทศที่มีโรคโปลิโอเป็นโรคประจำถิ่น (Endemic countries) คือ ประเทศไนจีเรีย ๕๑ ราย ปากีสถาน ๕๙ ราย และอัฟกานิสถาน ๙ ราย นอกนั้นพบในพื้นที่ภูมิภาคแอฟริกาที่มีการระบาดของโรคโปลิโอจากการนำเข้าเชื้อ importation ได้แก่ ประเทศเอธิโอเปีย ๖ ราย แคเมอรูน ๒ ราย โซมาเลีย ๑๘๐ ราย ซีเรีย ๑๓ ราย และเคนยา ๑๔ ราย สำหรับประเทศไทยยังมีเด็กด้อยโอกาสในกลุ่มแรงงานเคลื่อนย้ายอพยพ ทั้งที่เป็นเด็กไทยและเด็กต่างด้าว ที่เข้าถึงการบริการวัคซีนในระบบปกติได้ยาก อาจจะยังไม่เคยได้รับวัคซีนหรือยังได้รับไม่ครบถ้วนตามกำหนด อีกทั้งห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้พบเด็กป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ซึ่งนับเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่เสี่ยงต่อการได้รับเชื้อที่อาจแพร่ระบาดเข้ามาได้

❖ **ประเทศไทยต้องรณรงค์ให้วัคซีนโปลิโอทุกปี ทั้งๆ ที่ไม่มีผู้ป่วยโปลิโอแล้ว**

การรณรงค์ยังจำเป็นในประเทศที่เสี่ยงต่อการได้รับเชื้อ เนื่องจากประเทศใกล้เคียงยังพบมีการระบาดของโรคอยู่ ประกอบกับการเดินทางไปมาระหว่างประเทศเป็นไปได้ง่าย จึงเป็นโอกาสที่อาจมีการนำเชื้อเข้ามาแพร่ให้เด็กไทยได้ อีกทั้งยังมีเด็กต่างด้าวอยู่มากมาย ซึ่งเด็กเหล่านี้หลบซ่อน หรือย้ายที่อยู่บ่อย จึงได้รับวัคซีนไม่ครบถ้วน เมื่อได้รับเชื้อแล้วจะแพร่กระจายสู่เด็กไทยได้ ดังนั้น กลไกสำคัญของการรณรงค์คือให้วัคซีนพร้อมกันวันเดียวแก่เด็ก เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้สูงและกวาดล้างเชื้อโปลิโอให้หมดไปอย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาภาวะปลอดโรคไว้ จนกว่าจะล้างโรคโปลิโอให้หมดไปอย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาภาวะปลอดโรคไว้ จนกว่าจะกวาดล้างโรคโปลิโอได้หมดทั่วโลก

❖ **เราสามารถช่วยป้องกันไม่ให้โรคโปลิโอกลับมาแพร่ระบาดได้อีก โดย**

ช่วยกันเฝ้าระวังโรค : ถ้าพบเห็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี มีอาการแขนขาอ่อนแรง ควรแนะนำให้รีบไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่สถานีอนามัย หรือศูนย์บริหารสาธารณสุขที่ใกล้บ้าน เพื่อให้มีการตรวจหาเชื้อโปลิโอ และหาสาเหตุอื่นต่อไป

ช่วยกันป้องกันโรค : ตรวจสอบดูประวัติรับวัคซีนของบุตรหลานในสมุดบันทึกสุขภาพ ว่าได้รับครบถ้วนตามกำหนดหรือไม่ โดยปกติเด็กทุกคนจะได้รับสมุดบันทึกสุขภาพเมื่อแรกคลอด และใช้เป็นประวัติสุขภาพติดตัวทุกครั้งที่โรงพยาบาลเพื่อรับวัคซีนป้องกันโรคตามกำหนดนัด หากไม่มั่นใจว่าบุตรหลานได้รับวัคซีนครบหรือไม่ควรปรึกษาแพทย์ พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อจะได้นัดหมายมารับวัคซีนให้ครบถ้วนหรือหากเป็นช่วงรณรงค์ประจำปี ในเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ก็สามารถมาปรึกษาและขอรับวัคซีนได้

ลูกหลานจะปลอดภัย ต้องพาไปหยอดวัคซีนโปลิโอ

โรคโปลิโออาจกลับคืนใหม่ได้ หากไม่ร่วมใจกันป้องกัน รักลูกห่วงหลานต้องพามารับวัคซีนเพิ่มเติม

แม้จะเคยได้รับมากี่ครั้งแล้วก็ตาม ให้พามารับวัคซีนโปลิโอเพิ่มอีก 2 ครั้ง ในวันรณรงค์ฯ

<u>ครั้งที่ 1 วันพุธที่ 12 กุมภาพันธ์ 2557</u> และ <u>ครั้งที่ 2 วันพุธที่ 12 มีนาคม 2557</u>

โปรดติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน

❖ โรคโปลิโอ เดิมเรียกว่า โรคไข้ไขสันหลังอักเสบ เป็นโรคติดต่อที่มีสาเหตุจากเชื้อไวรัส เชื้อจะเข้าไปในระบบประสาท และเป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการอัมพาตตามมา เชื้อไวรัสโปลิโอ สามารถก่อให้เกิดโรคได้ในคนทุกกลุ่มอายุ แต่มักจะเกิดโรคในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๕ ปีมากที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีภูมิต้านทานไม่เพียงพอ ส่วนในเด็กโตหรือผู้ใหญ่ มักจะมีภูมิต้านทานไปตลอดชีวิต

❖ เชื้อไวรัสจะเข้าร่างกายทางปาก โดยกินเชื้อที่ติดไปกับมือ หรืออาหาร ซึ่งเชื้อไวรัสจะผ่านออกมากับอุจจาระของผู้ป่วย หรือผู้ติดเชื้อที่ไม่แสดงอาการ เชื้อไวรัสจะแบ่งตัวเพิ่มจำนวนในหลอดอาหารส่วนบนของลำไส้ ต่อมาจะเข้าสู่ต่อมน้ำเหลือง เมื่อเชื้อเพิ่มจำนวนมากขึ้น จะเข้าสู่กระแสเลือด ทำให้ป่วย จากนั้นเชื้อบางส่วนจะเข้าสู่ระบบประสาท ทำลายเซลล์ประสาทที่ควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ ถ้าเป็นมากเซลล์ประสาททถูกทำลาย ก็จะเป็นอัมพาต กล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียก และจะลีบเล็กลงในที่สุด

❖ อาการของโรค คือ ผู้ป่วยมักจะมีไข้ อาจมีอาการอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร เจ็บคอ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ บางรายปวดศีรษะมาก มีอาการตึงกล้ามเนื้อที่คอด้านหลัง ตามลำตัวและขา ผู้ติดเชื้อที่มีอาการรุนแรง จะเริ่มด้วยอาการอ่อนแรงของกล้ามเนื้อ ตามด้วยการมีอัมพาตของกล้ามเนื้อที่แขนหรือขา ทำให้เกิดกล้ามเนื้อที่ช่วยในการหายใจ ซึ่งอาจทำให้เสียชีวิตได้

❖ สร้างภูมิต้านทานตั้งแต่เด็กเพื่อป้องกันโรค ด้วยการให้วัคซีนป้องกันโรค เป็นการป้องกันโรคที่ดีที่สุด โดยนำเด็กมารับวัคซีน พร้อมกับวัคซีนชนิดอื่นๆ ตามกำหนดการให้วัคซีนปกติที่โรงพยาบาลนัดไว้ ให้ครบอย่างน้อย ๓ ครั้ง เมื่ออายุครบ ๑ ปี และจะได้รับวัคซีนกระตุ้นอีก ๒ ครั้ง เมื่ออายุ ๑ ปีครึ่ง และ ๔ ปี และให้วัคซีนเสริมอีก ๒ ครั้ง ในช่วงรณรงค์เดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม

❖ ล้างมือให้สะอาด ป้องกันได้ทุกโรค ให้เด็กล้างมือทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร หลังขับถ่าย หรือพยายามล้างมือให้เด็กด้วยน้ำสบู่บ่อยๆ ดูแลการขับถ่ายและกำจัดอุจจาระเด็กให้ถูกสุขลักษณะโดยอุจจาระลงส้วมทุกครั้งและรับประทานอาหารและน้ำดื่มที่สะอาด จะช่วยป้องกันโรคที่เกิดจากการได้รับเชื้อที่เข้าทางปากได้

❖ การมารับวัคซีนในช่วงที่มีการรณรงค์ฯ จะช่วยเพิ่มภูมิต้านทานโรคให้แก่เด็ก โดยปกติกระทรวงสาธารณสุขจะกำหนดให้มี การรณรงค์เป็นประจำทุกปี ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อให้เด็กทุกคน มีภูมิต้านทานโรคเพิ่มขึ้น ทำให้เชื้อโปลิโอ ไม่สามารถอยู่ในร่างกายเด็ก และจะถูกกำจัดออกไป

❖ ข้อแนะนำเกี่ยวกับการรับวัคซีน

❀ ไม่ให้วัคซีนในเด็กที่นอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล เด็กที่ป่วย หรือมีคนป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกัน หรือโรคมะเร็ง

❀ วัคซีนนี้เป็นชนิดกินไม่ต้องฉีด ไม่มีไข้ อาการข้างเคียงอื่นๆ พบได้น้อย ถ้าก่อนรับวัคซีนเด็กมีอาการป่วยธรรมดา เช่น เป็นไข้ ไข้หวัด ท้องเสีย ก็รับวัคซีนได้ ส่วนเด็กที่ติดเชื้อ เอชไอวี สามารถให้วัคซีนชนิดกินได้เหมือนเด็กปกติ ไม่ว่าจะมีอาการ ของโรคเอดส์แล้ว หรือไม่ก็ตาม

❀ ได้รับวัคซีนโปลิโอหลายครั้งไม่เป็นอันตราย เด็กบางคนแม้จะได้รับวัคซีนมาหลายครั้ง แต่อาจยังมีระดับภูมิต้านทานโรคที่ไม่สูงพอที่จะป้องกันโรคได้ และการได้รับวัคซีนหลายครั้ง ก็ยังไม่มีอันตรายแต่อย่างใด แต่กลับจะยิ่งช่วยกระตุ้นระดับภูมิคุ้มกันโรคให้สูงขึ้น

❀ ถ้าเด็กอยู่ในพื้นที่เสี่ยงที่อาจได้รับเชื้อโปลิโอ โดยเป็นเด็กเพิ่งคลอด หรือยังไม่ถึงวันที่หมอนัดรับวัคซีนครั้งแรก ก็ควรพาเด็กไปหยอดวัคซีน เพื่อป้องกันเด็กจากการได้รับเชื้อ และเป็นโอกาสดีที่เด็กจะได้รับวัคซีนป้องกันเร็วขึ้น

❖ ค่าใช้จ่าย : ฟรี